

ג'ישמאלה

לשלושן שבת

פרשת נשא \ התשפ"ג

חג השבועות \ גליון 10

דבר העורך

הסתה.

בימים האחרונים, אנו נחשפים להסתה חמורה נגד הציבור החרדי. זה לא מפתיע, ולא על כך באנו לדבר. הן מאז ומעולם היהודים נרדפו, אם על ידי הגויים שכניהם לגלות, ולצערינו, אם על ידי יהודים שפרקו עליהם עול מצוות.

אבל, כמה אבסורד ומגוחך, לראות אותם נוהרים בהמוניהם אחר ההסתה, כצאן לעדר! לו רק יביטו נכוחה, יראו שעל פי הנתונים, ישנם יותר מתנדבים בשלל ארגוני החסד בציבור החרדי, מאשר חיילים (להבדיל) בצבא!!

אבל זה כואב, כואב בכלל שצריך להגיע להסברים אלו. הן לו יצוייר שהחרדים לא היו מתנדבים בשום מקום, וכולם היו פוקדים את בתי המדרשות ללא יוצא מן הכלל, כלום וכי אין לנו את זכות הקיום?

אדרבה, מצב זה הוא המצב היותר תקין והיותר טוב! כל העולם לא נברא אלא בשביל ישראל שיעסקו בתורה! אין אנו צריכים ללכת למקום ההצטדקות באמירות שכאלו, אלא זכות קיומנו הוא זכות כשלעצמה גם, וליתר דיוק, בזכות - היותנו אברכים העושים את רצון השי"ת!

היכן תמצאו עוד מקום בו כלל אנשיה מתנזרים מענייני העולם? היכן תמצאו מקום בו ישנה אוירה טובה, אכפתיות לזולת, עזרה לנזקקים, ועשיית חסד? היכן תמצאו עוד מקום בו לומדים את תורת ה' בטהרה?

צריכים אנו לאזור חיל, לקום בעוצמה, ולא לנסות להצטדק: 'גם אנחנו נושאים בנטל', זה לא אנחנו, אנחנו כשלעצמינו שווים, אנחנו כשלעצמנו חשובים! כן!! זה לא גאווה!!

אני לא מבין איך אפשר להם לחיות האחד עם השני, רק אין אלוקים במקום הזה - והרגוני, הכיצד ניתן לחיות בחברה בה כולם שונאים את כולם, בחברה שרק החיצוניות היא שנותנת לו מקום בחברה, בחברה שהזקנים נזרקים לכל הרוחות.

הם מקנאים בנו! יוצא להם העיניים לראות משפחה ברוכת ילדים שהולכת ברחובה של עיר, כשניתן לראות על כולם את החיוך הרועה והשלווה.

אשרינו ואשרי חלקינו!!!

לתגובות: y4192903@gmail.com

נושא בפרשה

צניעות האשה

פרשת השבוע: "איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל", ופירש רש"י: ופשוטו של מקרא "כי תשטה" תטה מדרכי צניעות.

הצניעות היא המפתח לשמירה, המפתח ליראת שמים. ושמירה על עם ישראל רק כשיש צניעות, ובלא"ה אומרת לנו התורה, "ולא יראה בך ערוות דבר ושב מאחרריך", כשאין צניעות אזי הקב"ה רח"ל לא שומר עלינו. כמו כן אדם שמקפיד על צניעות ושומר על עיניו מלהכשל בראייה אסורה זוכה שברכותיו עושות פרי.

יודוע שהמהרי"ל דיסקין, היה שולח בירושלים לבקש ברכות מסנדלר אחד שלא קיבל נשים אלא היה מייצר להם נעלים ע"פ הנעלים הישנות שלהם ולפעמים היה צריך לתקן כמה פעמים ואף ניזוק מכך ואמר המהרי"ל שכזה אדם ראוי שיעשו על ידיו נפלאות.

הגאון מווילנא היה אומר, כי כשם שהתורה תבלין נגד היצר הרע לגברים, כך הצניעות לנשים. כמו"כ היא הסגולה הגדולה לילדים כשרים שמרוויים את הוריהם נחת.

ובמשנה ברורה (סימן ע"ה ס"ד), הביא מהזוהר בפרשתנו בעניין הגדול לנהוג בצניעות, ומי שנהג להתנהג בצניעות זוכה לנחת מכל יוצאי חלציו, ולסיעתא דשמיא בכל אשר יפנה, אבל מי שלא נשמר כראוי רח"ל, עונשו חמור מאוד כמו שמאריך שם. וכתב המ"א, דראוי לנהוג כהזוהר ובמסכת ביומא מובא מעשה של קמחית, שבזכות הצניעות היתרה שהייתה בה שלא ראו קורות ביתה אמרי חלוקה - יצאו ממנה כהנים גדולים.

שאלו פעם את רבי חיים קניבסקי במה זכתה אמו של החזון איש לשבט שלם של צאצאים גדולי הדור?

השיב ר' חיים שאינו יודע מה עשתה ולמה זכתה אך יודע הוא כי היא היתה צנועה ביותר. ואמרו חז"ל שהצניעות היא השומרת עלינו מכל רע. כאשר היא נשמרת כראוי חופפת עלינו חומת אש, היא השכינה הקדושה בכבודה ובעצמה, והיכן שה' נמצא, כל הטובות והברכות שבעולם נמצאות. (גמרא סוכה נ"ג).

וכן אשרי הבעל שיעודד את אשתו שהולכת בצניעות, וחלילה לא יבקש ממנה משהו שנוגד את מצוות הצניעות.

וברור שענייני צניעות לא נאמרו רק לנשים, גם גברים צריכים לנהוג בצניעות, הן בדיבור לא לנוול את פיהם בדיבורים לא צנועים, וכן לנהוג בלבוש באופן צנוע כמו שכתוב בהלכה בזה, ובודאי להקפיד על ראייה אסורה וכדו'.

סיפור לשבת / העיקר והטפל

החלמאי מתבונן היטב מכל צד ועבר בזוג נעליו.

"אכן, אני שם לב שאצבעותיך מבצבצות להם בקדמת הנעלים, מה שאומר שעלי להוסיף למנעלים רצועת עוד קטנה, וכך נעליך יהיו מתקנות ומתאימות!"

"הפלא ופלא!" אמר דב בער בשמחה ובעליצות, ושאל: "מתי הנעלים יהיו מתקנות וראויות ללבישה כרחובה של עיר?"

"באם לא יארע עכוב הרי שעד סוף היום, הם יהיו מוכנות וראויות לשמוש!" נענה זעליג הסנדלר, כשדב בער נפנה והלך מהמקום שמח וטוב לב.

אולם ידיו התשושות והרועדות של זעליג לא נתנו לו אפשרות אפלו להתחיל בעבודה, הוא נסה מפה והתאמץ משם, אך לשוא, ידיו לא נענו לו והם חדלו מלתפקד, וככל שהזמן חלף, הוא הבין שהפעם יותר מתמיד, המלאכה גדולה וקשה עבורו, והוא יאלץ להתיאש מהענין, כל זאת כאשר זעליג החלמאי - בחכמתו הרבה, ידע היטב מה עליו לעשות במקרים כגון אלו.

שעת ערב בחלם, עת נעילת חנות הסנדלריה הגיע, ודב בער הופיע בפתח החנות, כששאלותיו סדורות בפיו: "מה עם זוג מנעליי? כלום תקנת והרחבת אותם? הראויות הם לשמוש?" שאל הלה בתקווה גדולה, כשבכונתו כבר לנעל את נעליו המתקנות.

"אז זהו, שלא בדיוק. כלומר, נעליך לא הכי מתקנות!" נענה הסנדלר בכלבול וחסר סדר.

"אינם מתקנות?" תמה דב בער והתמלא בחמה, "הן הלא אמרת

מתשישות, כאשר הוא מנסה בכל כוחו להתגבר על המהמורות והקשיים הרבים, וכשארית כוחותיו הוא התאמץ לתקן את הסנדלים והנעלים שלפניו.

פקד אחד, אחר תפלת ותיקין וארוחת הבקר, פנה זעליג לפתח את הסנדלריה כמנהגו בכל יום, והנה הוא רואה את דב בער ידידו משכבר הימים, כאשר הוא ממתין לשעת פתיחת החנות, כשעל ידיו החזיק זוג נעלים שחרות.

"בקר טוב לך ידידי!" פתח זעליג בנימוסין, ובעודו פותח את דלת הסנדלריה, שאל את דב בער: "ודאי באת אלי לצורך תקון נעליך, הלא כן?"

"אכן כן, ברצוני שתתקן לי את נעלי אלו!" נענה דב בער כשהוא מושיט לסנדלר את שני הנעלים שהחזיק בידיו.

זעליג החלמאי סקר במבטו את הנעלים, ותמה באזני ידיו: "לתקון? הן הלא לפי ראות עיני - אלו הם נעלים חדשות ומתקנות היטב, אם כן במה יש לתקנם?"

"פשוט מאוד" נענה דב בער, "לו תשים לב, הרי שתכף תבחין שמדת הנעל קטנה מזו של מדת רגלי, מה שבעצם אומר, שעליך להרחיב במדת מה!"

"אם כך, עכשו הכל מובן" אמר הסנדלר הישיש, ופקד על דב בער ידידו - לחפש ולנעל את נעליו, כשבכך יוכל לראות בכמה יהיה עליו להרחיבם.

חיש קל נעל דב בער את שני נעליו השחרות על רגליו, כאשר זעליג

דוד הלך ודוד בא, הגדיים נעשו תישים, כאשר זקני קהלת חלם נאספים אל חכריהם בבית החיים היהודי הסמוך לחלם, כשהצעירים המתבגרים תופסים את מקומותיהם ויורשים את תפקידם בהמוניהם.

האריזה בקהלה, היתה לרב רגועה ושלווה, כאשר כל אחד מכיר את מקומו ומעמדו, הנפחים הקצבים החיטים ושאר העוסקים במלאכה, התפרנסו יפה למחיתם, כשכל אחד שמח בחלקו ומשתדל להסתפק במועט.

הדמות המרכזית והותיקה ביותר בשוק של חלם, היתה ללא ספק זעליג הסנדלר, חכם מפלג מחכמי חלם היה זעליג, והכל ידעו על חכמותיו המרבות - בכל עניני השעה, תדיר היו שפתותיו דוככות ומלחשות מיני עצות מחכמות לכל החפץ בשמיעתם.

לא קלה היתה מלאכתו כסנדלר, ככל שהשנים הוסיפו לחלף, הזקנה נתנה בו את אותותיה, התשישות עשתה את שלה, וידיו כבר לא היו לו כבעבר, וכתוצאה מכך, רבות מתקוני הנעלים שהוא תקן, או לכל הפחות נסה לתקן, לא החזיקו מעמד לזמן ממשך.

אבל זעליג לא חשב אפלו על האפשרות הזו, שאולי יבוא יום בו הוא יאלץ לפרש מתפקידו כסנדלר, "הן כל קהלת חלם על טפם ועל עולליהם מהלכים עם נעלים ומנפים תוצרת מעשה פרי ידי!" נהג היה לומר בכל עת וזמן, כשחזהו תופח ומשמין מגאווה.

חדשים ושנים חולפים, וזעליג הסנדלר כבר הזקין ביותר, כל גופו נחלש עד מאוד, וידיו רעדו

על קצה המזלג

אמת

לעולם יראה האדם וישתדל שהאמת תהיה דעתו, ולא שדעתו היא האמת. רבי דוד בונדיק. שערי הישיבה (מס' 339).

בכי

אחת מנפלאות הבורא, אפשר לראות בבכיית הילד, שלכאורה היא לרעתו, אך לאמיתו של דבר יש לילד תועלת ממנה וכפי שקבעו חכמי הרפואה שבמח הילד ישנה לחה, אשר אם היא תשאר במוח היא תביא על הילד מחלות רעות, והבכי ממיס לחה זו ממוחו, ועל ידי כך הוא ניצול מהרע שהיה עלול לבוא עליו ע"י לחה זו. חובות הלבבות (שער הבחינה, פ"ה).

גזירה

תדע, שנגזר על האדם כל דבר ודבר. ונגזר עליו אפילו כמה פסיעות יפסע במשך כל מהלך חייו. וכן נגזר עליו אפילו כמה ראיות יראה במשך כל מהלך חייו. ספר חסידים (סימן קסב). וכן נגזר עליו כמה ספרים יעשה במשך כל מהלך חייו יש שנגזר עליו לחבר ספר אחד, ויש שנגזר עליהם לחבר שני ספרים, ויש ששלושה ספרים. ספר חסידים (סימן תקל).

גשמים

שלושה קולות ערבים על בני אדם. [א]. קול תורה. [ב]. קול גשמים. [ג]. וקול כספים. ראשית חכמה (ח"ג שער ג – יח).

בער בכאב ובאימה גם יחד, ונס אחרנית במהירות גדולה, "כלום נשתבשה דעתך עליך - להקטין את כפות רגלי בכדי להתאימם לנעלים מטלאות אלו?" זעם הלה בכעס נוראי, כשהוא מוריד מעליו את שתי נעליו המכתמות בדם, והשליכם בכוח רב לעבר הסנדלר החלמאי.

זעליג הישיש ממש לא הצליח להבין על מה המהומה, ובמתק לשון החל להסביר לרב בער, שהרי בסך הכל בסופו של ענין, נעליו יהיו תואמות באופן נפלא לכפות רגליו, כך שאין הבדל ואין זה משנה אם להרחיב את נעליו, או לקצר את אצבעות כפות רגליו.

"הן גם נכדי הקטנים יודעים על עצה מחכימה זו, ובכך הם חוסכים גם רצועות של עוד, ומדבר פה בחסכון של ממש, כך שאין להבהל על מעט דם היוצא מרגליך!" סים זעליג הסנדלר את דבריו המחכמים.

אך כבר לא היה מי שישמע את משפטיו האחרונים, דב בער נפל מתעלה למרגלותיו של הסנדלר, כאשר אנשי בית החולים מעירים אותו מעלפוננו, ומוותירים אותו מרתק למטה, לנוח ולשכב למשך ימים ארבים.

מה נואל אותו סנדלר, שלא הכחין בין העקר לטפל, ולא הבין שכל הצורך בנעלים, אינו אלא בכדי שינגנו ויעטפו את הרגלים, ולא להפך, שהרי אין הרגלים נועדו ונבראו בכדי שילבישו עליהם נעלים...

פמעט בכל נושא בהלכה ובניהדות, יש את הדברים העקריים, ויש את הטפלים להם, אם זה בתפלה, שעקר העקרים בה זהו הכוונה במלותיה, כשדבור מלות התפלה טפלים אליה (חובה"ל חשבה"ג, פ"ג), אם זה למוד התורה הקדושה, שהמטרה בלמוד היא בכדי להזדכך, כשלמוד התורה הוא הגודם המרכזי לכה, כאשר על האדם למקד את כוחו בכדי להגיע לדברים העקריים!!

שהיום בערב הם יהיו מתקנות!?"
"אכן צודק אתה, אך הסר דאגה מלבך, מכיון שכאשר חוכך אני בדעתי, נעליך באמת מתקנות להפליא, חזקות וראויות הם לשמוש עוד למשך שנים רבות וארכות, אם כי נעליך יהיו ראויות לשמוש הגון, בדיוק בעוד רגעים מספר!"

"טוב ויפה!" נענה רב בער כשמפיו נפלטתה אנחת רוחה.

"אולם רק דבר אחד קטן ופעוט נותר לנו לעשות!" אמר זעליג הסנדלר החלמאי, והורה לרב בער ידידו לנעל את זוג נעליו הקטנות.

"רואה אני שאפלו לא התחלת בתקון הנעלים, הן נותרו הם צרים וקטנים כבתחלה!" זעם רב בער, עת בו אצבעות רגליו צצים ומכצבצים להם מבעד לנעליו הקטנות.

אך זעליג החלמאי נותר רגוע ושלום, ובנימה של שמחה, הרגיע את רב בער: "למה לך לזעק מרה? הן כבר אמרתי לך שבעוד רגעים מספר, נעליך יהיו ראויות לשמוש!"

ובעודו מדבר, נטל לידיו סכין חד כתער, החזיקו בשתי ידיו בכל כוחו, ובתנועה מהירה - הוא נפנה לעבר אצבעות רגליו של רב בער.

"מה לך עושה?" נזעק רב בער בצעקה גדולה ומרה, כאשר הרגיש שהסכין המלטשת מצמדת לאצבעותיו המציצות מבעד לנעליו.

"זה בסדר" המשיך זעליג החלמאי בניחות הנחות בו היה נתון, "אך טבעי הוא הדבר שמעט יכאב לך, אולם אין מקום לחשש ודאגה כלל, הן בסופו של דבר, כפות רגליך יהיו ראויות ומשלמות להפליא למדת הנעלים הקטנות!"

"הכל פה חוץ מבסדר!!" צרח רב

רב אורח / הרב יעקב אקוקה זצ"ל

שיחה לחג השבועות

מבואר בספרים הקדושים שבחג השבועות נקבע על כל אחד ואחד כמה יזכה ויושפע עליו שפע וסיעתא דשמיא בכל הנוגע ללימוד התורה, וכפי שרמזו במאמר המשנה (ר"ה דף טז, א) בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן, ופירות האילן הוא חלקו בתורה של כל אחד ואחד, ראוי אם כן להתחזק בלימוד בחג הקדוש הזה, כי סימנא מילתא על חלקו שיקבל, שאם ילמד בעין יפה, הקב"ה ג"כ יתן לו בעין יפה, אך אם למד בעייפות, עלול חלילה להפסיד מכך.

ובשביל שנבוא מוכנים ניתנו לנו ארבעים ותשעה ימים להכין את עצמנו, והחכם שענינו בראשו וניצל את הימים הללו להתבוננות ועליה רוחנית, הרי שהוא המרוויח והנשכר הגדול. ימים אלו חשיבותם גדולה, וכפי שכתב הרמב"ן בפרשת אמור (ויקרא כג, לו) וז"ל קודשו, עצרת היא, כי שם נעצר הכל. וצוה בחג המצות שבעה ימים בקדושה לפנייהם ולאחריהם כי כולם קדושים ובתוכם ה', ומנה ממנו תשעה וארבעים יום שבעה שבועות כימי עולם, וקדש יום שמיני כשמיני של חג, "והימים הספורים בינתיים כחולו של מועד בין הראשון והשמיני בחג", והוא יום מתן תורה שהראם בו את אשו הגדולה ודבריו שמעו מתוך האש. ולכך יקראו רבותינו ז"ל בכל מקום חג השבועות עצרת, כי הוא כיום שמיני של חג שקראו הכתוב כן. עכ"ד. ולכן צריך לנצל כל זמן פנוי שיש לאדם, ולא לתת לזמן הזה לחמוק וללכת לאיבוד ולבטלה.

וכן בליל חג השבועות צריך ללמוד את התורה מתוך יראת שמיים ודבקות גדולה, ואז יקבל הוא את התורה כמו שצריך. וצריך לדעת מה שאנו לומדים מדברי מגילת רות, שסדרו לנו זמן קריאתה בחג השבועות, שאם האדם לא יעבוד על עצמו ויתקן עצמו, עלול הוא להדרדר מטה מטה, ולא יועיל לו מה שאביו הוא אדם גדול ומשפחתו היא משפחה חשובה. שהרי היה ר"ש בן יוחאי אומר, אלימלך מחלון וכליון גדולי הדור היו ופרנסי הדור היו (בבא בתרא דף צא, א). וכן במדרש רבה (ברות) הביאו דרבי מאיר היה דורש שמות, אלימלך, שהיה אומר אלי תבא מלכות, נעמי, שהיו מעשיה נאים ונעימים. ואכן זכתה לבסוף שהמלוכה תתגלגל על ידה ותקרא על שמה. ומכל מקום שני ילדיה, מחלון וכליון כרתו עצמם מעם ישראל, והגיעו עד למצב שנשאו נשים נכריות, וכמו שמבואר במדרש (לקח טוב, רות א, ד) וישאו להם נשים מואביות, מלמד שבדתם הניחום לא גירום ולא הטבילום, אילו היה אביהם קיים לא היה מניחן לישא אותן אלא לאחר שמת אביהם השיאום.

ישנם צעירים שסבורים שאם אביו הוא ראש ישיבה או ראש כולל, ואמו גם היא צדקת גדולה, וודאי שאף הוא יהיה צדיק, ועולה על דעתם שאף בלי עבודה עצמית הם יצאו גדולים, וע"ז אומרת המגילה שזו טעות, מי שלא עושה עבודה עצמית, הגם שיש לו הורים גדולים וצדיקים, הוא יכול להיות הפושע הגדול שבעולם. וכבר אמרו חז"ל (אבות ב, יב) והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך, ופירש רש"י אל תאמר הואיל ואבא חכם גדול היה אף אני אהיה כמו כן בלי שום טורח.

והנה במסכת בבא מציעא (דף פה, א), אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן כל שהוא תלמיד חכם, ובנו תלמיד חכם, ובנו תלמיד חכם חכם שוב אין תורה פוסקת מזרעו לעולם, שנאמר ואני זאת בריתי וגו' לא ימוש מפיו ומפי זרעך ומפי זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם. מאי אמר ה', אמר הקדוש ברוך הוא אני ערב לך בדבר זה, מאי מעתה ועד עולם אמר רבי ירמיה, מכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה. ולכאורה אין הדברים עולים בקנה אחד עם האמור לעיל. אלא שכבר החפץ חיים שאל שהרי בעינינו רואים אנו שהיו כמה דורות תלמידי חכמים, והנה הצאצאים כבר אינם דומים לשרשם, וערבות שאמר הקב"ה "אני ערב לך בדבר זה שמכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה" היכן הלכה.

והשיב על זה החפץ חיים במשל מחייו, הח"ח היה הולך מעיר לעיר למכור את ספריו, ובכל כמה שנים היה חוזר על הסיבוב בכל העיירות והכפרים שבדרך. בזמן שהותו בעיירה היה מתאכסן בבית אחד מתושבי העיר. והנה פעם אחת רואה בעל האכסניא שהח"ח נמצא בעיר ולא בא להאכסן אצלו. הוא פנה אליו ושאלו, שמא פגם מצא מר בי או באכסנייתי. חלילה השיב הח"ח, אכסנייתך נעימה היא לי מאד, אך מה אעשה ואמש בבואי דפקתי על דלתך עד בוש והדלת נותרה סגורה, שמא לא היית בבית או שעלית על יצועך, אך למעשה לא יכולתי להתאכסן אצלך.

כך ממש היא התורה הקדושה, התורה אכן מחזרת על אכסניא שלה, דופקת היא במקומות בהם היא רגילה, מקומות שהאב והסב ואבי הסב תלמידי חכמים. מבקשת היא שיפתחו לה את הדלת, אבל כל זה יעזור ק אם נפתח לה את הדלת, אם נתאמץ בכוחותינו לקבלה ולהיות אכסניא ראויה אליה, אבל אם חלילה לא מתייחסים אליה, היא נאלצת לסוב על עקבותיה ולחפש משכן ואכסניא אחרים, וכך נמצא שאותו אדם שמעליו יש שולשלת תלמידי חכמים, נותר עם הארץ. נפתח לה לתורה את הדלת - נקבל על עצמנו עול תורה, ואז נזכה ונהיה אכסנאים ראויים אליה ותשכון היא בתוכנו.

נהנתם? אנו רוצים להגדיל את הגליונות לבתי כנסת נוספים! בואו והשתתפו בזיכוי הרבים הזה! לתרומות חייגו: 0534154237

חלק גליונות נתרם להצלחת הרב חיים בן יוסף בכל מעשה ידי.

יודעים לכתוב? רוצים לכתוב טור בגליון? אתם מוזמנים לשלוח לנו לנו דוגמאות לכתובת מייל: y4192903@gmail.com

נשמח לשמוע מכם תגובות ושיפורים במס' הנ"ל.